

**ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ**

ΑΜ ΔΣΑ 80807, Μπουμπουλίνας 9-11, Αθήνα (Μουσείο), Τ.Κ. 10682,  
ΑΦΜ 996789554, Δ.Ο.Υ. Δ' Αθηνών, τηλ.: 210-8259140-141, fax: 210-8259235,  
email: pzygouris@gmail.com

**ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ**

*(αρ. πρωτ. εισ. της Ε.Δ.Ε.Υ.Α.: 2986/2-10-2023)*

Ετέθησαν από τη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης προς την Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Ε.Δ.Ε.Υ.Α.) τα κάτωθι ερωτήματα για τη σύνταξη νομικής γνωμοδότησης:

*«Εάν εμπίπτουν οι Δ.Ε.Υ.Α. στις διατάξεις των άρθρων 25 και 26 του ν. 5053/2023 για την απασχόληση την έκτη ημέρα σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις συνεχούς λειτουργίας που εφαρμόζουν σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας;»*

Κατά τη γνώμη μας προσήκει η κάτωθι απάντηση.

\*\*\*

**I. Εφαρμοστέο θεσμικό πλαίσιο**

1. Σύμφωνα με τον ν. 1069/1980 «Περί κινήτρων δια την ίδρυσιν Επιχειρήσεων Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως», στο άρθρο 1 ορίζεται ότι: «1. Οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου της παρ. 4 του άρθρου 252 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΔΚ), όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (Α' 114) έχουν κοινωφελή και μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα και διέπονται από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από άλλες ειδικές διατάξεις του παρόντος, του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και του ν. 3852/2010 (Α' 87).». Στο άρθρο 7 ότι: «1. Δι' Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας συντασσόμενον δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της επιχείρησης, εγκρινομένης υπό του

Υπουργού Εσωτερικών μετά γνώμην των οικείων Δημοτικών ή Κοινοτικών Συμβουλίων, καθορίζεται η οργάνωσις, η σύνθεσις και η αρμοδιότης των υπηρεσιών, ο αριθμός των θέσεων του πάσης φύσεως προσωπικού αναλόγως προς τας ανάγκας της επιχειρήσεως, ή κατά μισθολογικά κλιμάκια κατανομή των θέσεων του προσωπικού καθ' ομάδας ειδικοτήτων και αναλόγως της βαθμίδος εκπαιδεύσεως, αι αποδοχαί, ως και ο τρόπος προσλήψεως και απολύσεως και το αρμόδιον προς τούτο όργανον...».

2. Σύμφωνα δε με την Κλαδική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας έτους 2023 «Κωδικοποίηση Συλλογικών ρυθμίσεων (Σ.Σ.Ε. & Δ.Α.Α.) ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ» (π.κ. 4/30-03-2023), στο άρθρο 7 «Ημέρες αργίας- Ωράριο Εργασίας» ορίζεται ότι: «Ως ημέρες εργασίας – ωράριο εργασίας για τους εργαζομένους που υπάγονται στην παρούσα ορίζονται οι ισχύουσες διατάξεις στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.)».

3. Σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3979/2011 με τίτλο **«Ωρες εργασίας υπαλλήλων Δημοσίου»** ορίστηκε ότι: «Η παράγραφος 5 του άρθρου 1 της πράξης νομοθετικού περιεχομένου του Προέδρου της Δημοκρατίας «περί καθιερώσεως πενθημέρου εβδομάδος εργασίας των δημοσίων εν γένει υπηρεσιών και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων», που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 1157/1981 (Α' 126), αντικαθίσταται ως εξής:«5. α) Οι εβδομαδιαίες ώρες εργασίας ορίζονται σε σαράντα (40): αα) για τους μόνιμους υπαλλήλους και το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και όσων κατηγοριών προσωπικού υπηρεσιών και φορέων του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα ακολουθούν το ωράριο αυτών, ββ) για τους μόνιμους υπαλλήλους και το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των υπηρεσιών και φορέων της προηγούμενης υποπερίπτωσης, οι οποίοι απασχολούνται σε υπηρεσίες και φορείς που λειτουργούν σε 24ωρη βάση ή με τη μορφή εργοστασίου ή εργοταξίου ή συνεργείου ή που επιτελούν εργασίες υπαίθρου,... β) Η κατά τα ανωτέρω αύξηση των εβδομαδιαίων ωρών εργασίας δεν αποτελεί υπερωριακή ή άλλης μορφής πρόσθετη εργασία και δεν συνεπάγεται την αύξηση με οποιονδήποτε τρόπο των αποδοχών ή απολαβών ή των ειδικών επιδομάτων με οποιαδήποτε ονομασία...».

4. Περαιτέρω στο **άρθρο 20 του ν. 4354/2015 (Ενιαίο Μισθολόγιο Δημοσίου Τομέα)**, στο πεδίο εφαρμογής του οποίου υπάγονται και οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.), υπό τον τίτλο **«Αποζημίωση για εργασία καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου - Αποζημίωση για εργασία προς συμπλήρωση του υποχρεωτικού ωραρίου»** ορίζεται ότι: «Α. Αποζημίωση για εργασία καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου. **1.** Η καθιέρωση με αποζημίωση εργασίας καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου των υπαλλήλων, επιτρέπεται μόνο για την αντιμετώπιση εποχικών, έκτακτων ή επειγουσών υπηρεσιακών αναγκών. Η υπερωριακή απασχόληση του προσωπικού εγκρίνεται με απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, στην οποία αναφέρονται σαφή και συγκεκριμένα στοιχεία που δικαιολογούν την ανωτέρω υπερωριακή εργασία. Στην εν λόγω απόφαση δεν απαιτείται η σύμπραξη του Υπουργού Οικονομικών, όπως προβλέπεται από τις ρυθμίσεις της παρ. 3 του άρθρου 77 του Ν. 4270/2014 (Α' 143). Για το προσωπικό των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων η απόφαση καθιέρωσης υπερωριακής εργασίας εκδίδεται από το Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Ειδικά για το προσωπικό των υπηρεσιών υποστήριξης και εποπτείας των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των Διευθύνσεων Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (ΔΑΜ) των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, έως την 15.4.2024 η απόφαση καθιέρωσης υπερωριακής εργασίας ή απασχόλησης κατά τις εξαιρέσιμες μέρες, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, εκδίδεται από τον Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με ειδική αιτιολογία, από την οποία προκύπτει η αναγκαιότητα αυτή, προς αντιμετώπιση αυξημένων υπηρεσιακών αναγκών. Για τους Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού η απόφαση καθιέρωσης υπερωριακής εργασίας εκδίδεται από το Δήμαρχο ή τον Περιφερειάρχη, αντίστοιχα ή το εξουσιοδοτημένο από αυτούς όργανο. Για το προσωπικό των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ν.Π.Ι.Δ. η απόφαση καθιέρωσης υπερωριακής εργασίας εκδίδεται από το Διοικητικό Συμβούλιο ή το όργανο διοίκησης ή το εξουσιοδοτημένο από αυτό όργανο. Για το προσωπικό των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (Α.Δ.Α.) αρμόδιος για την έκδοση απόφασης καθιέρωσης υπερωριακής εργασίας του προσωπικού είναι ο Πρόεδρος ή το εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο. Στις αποφάσεις αυτές καθορίζεται ο αριθμός των υπαλλήλων, το χρονικό διάστημα και οι ώρες υπερωριακής απασχόλησής τους μέσα στα όρια των πιστώσεων του Προϋπολογισμού τους μη επιτρεπομένης της επιβάρυνσης του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων. Οι ανωτέρω αποφάσεις δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ισχύουν από τη δημοσίευσή τους. Ειδικά αποφάσεις έγκρισης

υπερωριακής απασχόλησης και απασχόλησης κατά τη νύχτα και κατά τις εξαιρετικές ημέρες, προσωπικού των Ο.Τ.Α. β' βαθμού, σε εργασίες που αφορούν έκτακτες ή μη προβλέψιμες ανάγκες αποχιονισμού, παρεμβάσεων σε πλημμυρικά φαινόμενα, εργασίες αποκατάστασης λειτουργίας φωτεινής σηματοδότησης ή ηλεκτροφωτισμού ή οδικού δικτύου, καθώς και υπηρεσίες έκτακτων ελέγχων δημόσιας υγείας ή κτηνιατρικών ελέγχων, μπορούν να ισχύουν αναδρομικά από την έναρξη του εξαμήνου του έτους το οποίο αφορούν. Αύξηση των συνολικών αρχικών πιστώσεων του προϋπολογισμού για υπερωριακή εργασία και εργασία κατά τις νυχτερινές ώρες ή κατά τις Κυριακές και εξαιρετικές ημέρες είναι δυνατή μόνο με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μετά από αιτιολογημένη πρόταση του διατάκτη, με εξαίρεση τους Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού...2. Οι ώρες της απασχόλησης καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου ορίζονται ανά εξάμηνο, χωρίς να υπάρχει η δυνατότητα αυξομείωσης μεταξύ των δύο (2) εξαμήνων μέσα στο έτος, ως εξής: α. Απογευματινή υπερωριακή εργασία Για απογευματινή υπερωριακή εργασία μέχρι εκατόν είκοσι (120) ανά υπάλληλο. Για τα πληρώματα ασθενοφόρων του Ε.Κ.Α.Β. οι ως άνω ώρες ορίζονται μέχρι διακόσιες (200) ανά υπάλληλο. Για το προσωπικό των οργάνων ελέγχου της Διπληρεσιακής Μονάδας Ελέγχου Αγοράς (ΔΙ.Μ.Ε.Α.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία λειτουργεί, βάσει νόμου, σε εικοσιτετράωρη βάση, οι ως άνω ώρες ορίζονται, ειδικά για τα έτη 2022 και 2023, μέχρι εκατόν ογδόντα (180) ώρες ανά υπάλληλο. β. Υπερωριακή εργασία κατά τις νυχτερινές ώρες ή κατά τις Κυριακές και εξαιρετικές ημέρες. Για υπερωριακή εργασία κατά τις νυχτερινές ώρες ή κατά τις Κυριακές και εξαιρετικές ημέρες, για υπαλλήλους που ανήκουν σε υπηρεσίες που λειτουργούν, βάσει νόμου είτε όλες τις ημέρες του μήνα είτε σε δωδεκάωρη ή εικοσιτετράωρη βάση, μέχρι ενενήντα έξι (96) ώρες για τις νυκτερινές και μέχρι ενενήντα έξι (96) ώρες για τις Κυριακές και εξαιρετικές ημέρες, ανά υπάλληλο. Για το προσωπικό των Ο.Τ.Α. α' βαθμού που ανήκει σε υπηρεσίες καθαριότητας, οι οποίες λειτουργούν, βάσει νόμου, σε εικοσιτετράωρη βάση, οι ως άνω ώρες ορίζονται μέχρι εκατόν ογδόντα (180) αντίστοιχα ανά υπάλληλο... 3. Η ωριαία αποζημίωση υπερωριακής εργασίας των υπαλλήλων που απασχολούνται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραπάνω παραγράφων ορίζεται ως εξής: α) Για υπερωριακή εργασία απογευματινών ωρών και μέχρι την 22η ώρα, ίση με το ωρομίσθιο. β) Για νυκτερινή εργασία εργασιμων ημερών που παρέχεται από την 22η ώρα μέχρι την 6η πρωινή, ίση με το ωρομίσθιο αυξημένο τριάντα τοις εκατό (30%). γ) Για εργασία ημερήσια ή νυκτερινή, που

παρέχεται Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες: αα) Από την 6η πρωινή μέχρι την 22η ώρα, ίση με το ωρομίσθιο αυξημένο κατά σαράντα τοις εκατό (40%). ββ) Από την 22η ώρα μέχρι την 6η πρωινή, ίση με το ωρομίσθιο αυξημένο κατά σαράντα πέντε τοις εκατό (45%). Το ωρομίσθιο ορίζεται στο ένα διακοσιοστό ογδοηκοστό (1/280) του βασικού μισθού του μισθολογικού κλιμακίου της εκπαιδευτικής κατηγορίας του κάθε υπαλλήλου. Το ίδιο ωρομίσθιο ισχύει και για υπαλλήλους, που δεν υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος, οι οποίοι αποσπώνται σε υπηρεσίες του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. και Ο.Τ.Α.. Δεν επιτρέπεται η καταβολή υπερωριακής αποζημίωσης στους Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς, στους Υπηρεσιακούς Γραμματείς των Υπουργείων και στους Διευθυντές των Ιδιαίτερων Γραφείων, καθώς και στους μετακλητούς Προϊσταμένους κάθε επιπέδου της Προεδρίας της Κυβέρνησης. Επιτρέπεται η καταβολή υπερωριακής αποζημίωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους Α1, 2 και 3, στους ειδικούς συμβούλους, ειδικούς συνεργάτες και επιστημονικούς συνεργάτες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού...».

5. Σύμφωνα με τον ν. **5053/2023** «Για την ενίσχυση της εργασίας Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1152 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 Απλοποίηση ψηφιακών διαδικασιών και ενίσχυση της Κάρτας Εργασίας Αναβάθμιση της επιχειρησιακής λειτουργίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και της Επιθεώρησης Εργασίας», στο **άρθρο 25 «Ρυθμίσεις για την απασχόληση την έκτη ημέρα σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις συνεχούς λειτουργίας που εφαρμόζουν σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας - Προσθήκη άρθρου 182Γ στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου»** ορίζεται ότι: ««Άρθρο 182Γ Κατ' εξαίρεση απασχόληση την έκτη ημέρα σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις συνεχούς λειτουργίας που εφαρμόζουν σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας<sup>1</sup>. Σε περιπτώσεις επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων συνεχούς λειτουργίας με σύστημα εναλλασσόμενων βαρδιών, στις οποίες οι εργαζόμενοι απασχολούνται σε πενθήμερη εβδομαδιαία εργασία, δύναται να επιτρέπεται, η απασχόλησή τους κατά την έκτη (6η) ημέρα της εβδομάδας, εφόσον καταχωρίζεται από τον εργοδότη, στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ II» (Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II) πριν από την ανάληψη υπηρεσίας από τον εργαζόμενο. 2. Η απασχόληση των εργαζομένων, κατά την πρόσθετη ημέρα, δεν δύναται να υπερβαίνει τις οκτώ (8) ώρες. Κατά την ημέρα αυτή δεν επιτρέπεται η πραγματοποίηση υπερεργασίας και

υπερωριακής απασχόλησης από τον εργαζόμενο. Στον εργαζόμενο καταβάλλεται το ημερομίσθιο της έκτης (6ης) ημέρας, προσαυξημένο κατά σαράντα τοις εκατό (40%).

3. Η απασχόληση σύμφωνα με την παρ. 1 τελεί υπό την επιφύλαξη της τήρησης των χρονικών ορίων εργασίας των εργαζομένων, καθώς και της εφαρμογής των κανόνων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων. Σε κάθε περίπτωση εφαρμόζονται τα άρθρα 162 έως 179.

4. Δεν υπάγονται στο παρόν οι απασχολούμενοι σε ξενοδοχειακές και επισιτιστικές επιχειρήσεις.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζεται η διαδικασία καταχώρισης της πρόσθετης ημέρας στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.». Ακολουθώντας, στο **άρθρο 26 του ιδίου ως άνω νόμου «Ρυθμίσεις για την απασχόληση την έκτη ημέρα σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις που δεν είναι εκ φύσεως συνεχούς λειτουργίας και εφαρμόζουν σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας Προσθήκη άρθρου 182B στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου»** ορίζεται ότι: «Στον Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/ 2022, Α' 222), μετά από το άρθρο 182Α, προστίθεται άρθρο 182Β ως εξής: «Άρθρο 182Β Κατ' εξαίρεση απασχόληση την έκτη ημέρα σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις που δεν είναι εκ φύσεως συνεχούς λειτουργίας και εφαρμόζουν σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας<sup>1</sup>. Σε περιπτώσεις επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων, που δεν είναι από τη φύση τους συνεχούς λειτουργίας, αλλά είναι δυνατόν να λειτουργούν κατά τις ημέρες Δευτέρα έως και Σάββατο, επί είκοσι τέσσερις (24) ώρες, με σύστημα εναλλασσόμενων βαρδιών, και στις οποίες οι εργαζόμενοι απασχολούνται σε πενθήμερη εβδομαδιαία εργασία, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, κατά τις οποίες η επιχείρηση παρουσιάζει απρόβλεπτα ιδιαίτερα αυξημένο φόρτο εργασίας, επιτρέπεται η απασχόληση των εργαζομένων κατά την έκτη (6η) ημέρα της εβδομάδας. Η ειδική αυτή συνθήκη γνωστοποιείται από τον εργοδότη στην Επιθεώρηση Εργασίας πριν από την ανάληψη υπηρεσίας από τον εργαζόμενο και υπόκειται σε έλεγχο σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

2. Η απασχόληση κατά την έκτη (6η) ημέρα της εβδομάδας καταχωρίζεται από τον εργοδότη, στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ II» (Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II) πριν από την ανάληψη υπηρεσίας από τον εργαζόμενο.

3. Η απασχόληση των εργαζομένων, κατά την πρόσθετη ημέρα, δεν δύναται να υπερβαίνει τις οκτώ (8) ώρες. Κατά την ημέρα αυτή δεν επιτρέπεται η πραγματοποίηση υπερεργασίας και υπερωριακής απασχόλησης από τον εργαζόμενο. Στον εργαζόμενο καταβάλλεται το ημερομίσθιο της ημέρας αυτής, προσαυξημένο κατά σαράντα τοις εκατό (40%).

4. Δεν υπάγονται

στο παρόν οι απασχολούμενοι σε ξενοδοχειακές και επισιτιστικές επιχειρήσεις. 5. Η απασχόληση σύμφωνα με τις παρ. 1 έως 3 τελεί υπό την επιφύλαξη της τήρησης των χρονικών ορίων εργασίας των εργαζομένων, καθώς και της εφαρμογής των κανόνων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων. Σε κάθε περίπτωση εφαρμόζονται τα άρθρα 162 έως 179 του παρόντος. 6. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζεται η διαδικασία καταχώρισης της πρόσθετης ημέρας στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ II» και δήλωσης στην Επιθεώρηση Εργασίας, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.»

Σύμφωνα δε με το άρθρο 162 του ΠΔ 80/2022 (Κ.Α.Ε.Δ.), Τμήμα II, στο οποίο έχουν υπαχθεί συστηματικά οι ως άνω διατάξεις των άρθρων 25 και 26 ν. 5023/2023 ορίζεται ότι: «1. Σκοπός του παρόντος Κεφαλαίου είναι η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 93/104/ΕΚ της 23ης Νοεμβρίου 1993 «Σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας». 2. Το παρόν Κεφάλαιο καθορίζει τις ελάχιστες προδιαγραφές για την οργάνωση του χρόνου εργασίας. Οι διατάξεις του εφαρμόζονται επιπλέον των γενικών διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας που ισχύουν κάθε φορά. Με την επιφύλαξη του άρθρου 175, διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας που περιέχουν για τους εργαζομένους ευνοϊκότερες ρυθμίσεις από τις καθοριζόμενες με το παρόν Κεφάλαιο, εξακολουθούν να ισχύουν. 3. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται σε όλες τις επιχειρήσεις, εγκαταστάσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και του δημοσίου τομέα κατά την έννοια του άρθρου 1 (παρ. 3) του π.δ. 17/1996 «Μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ» (Α' 11), με την επιφύλαξη του άρθρου 175... 5. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου δεν εφαρμόζονται εφόσον άλλες διατάξεις, οι οποίες αφορούν σε σχετικές ενωσιακές πράξεις, περιλαμβάνουν ειδικότερες απαιτήσεις περί οργάνωσης του χρόνου εργασίας για ορισμένες επαγγελματικές ασχολίες ή δραστηριότητες.».

## **II. Ερμηνεία διατάξεων**

---

Βάσει της ισχύουσας Κλαδικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας Π.Ο.Ε. Δ.Ε.Υ.Α.-Ε.Δ.Ε.Υ.Α. προβλέπεται, όπως και στις προηγούμενες ΚΣΣΕ, καθόσον αφορά το ωράριο και τις ημέρες εργασίας η αναλογική εφαρμογή στους υπαλλήλους των

Δ.Ε.Υ.Α. των διατάξεων που εφαρμόζονται στους υπαλλήλους των ΟΤΑ, υπέρ των οποίων έχει θεσπιστεί με το άρθρο 41 του ν. 3979/2011 καθεστώς πενθήμερης εργασίας 40 ωρών εβδομαδιαίως.

Με τις νεότερες διατάξεις του άρθρου 25 ν. 5053/2023 αντιμετωπίζεται η ανάγκη επίλυσης προβλημάτων που ανακύπτουν κατά την οργάνωση του προγράμματος των εναλλασσόμενων βαρδιών σε **περιπτώσεις επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων συνεχούς λειτουργίας με σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας εναλλασσόμενων βαρδιών**, με το να καθίσταται επιτρεπτή η απασχόλησή τους κατά την έκτη (6η) ημέρα της εβδομάδας, εφόσον αυτή καταχωρίζεται από τον εργοδότη στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ, πριν από την ανάληψη υπηρεσίας από τον εργαζόμενο. Επιπλέον, καθίσταται σαφές ότι η απασχόληση των εργαζομένων κατά την έκτη (6η) ημέρα της εβδομάδας αμείβεται προσαυξημένη κατά 40% και τελεί υπό την επιφύλαξη της τήρησης των χρονικών ορίων εργασίας των εργαζομένων, καθώς και της εφαρμογής των κανόνων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων, καθώς και ότι σε κάθε περίπτωση εφαρμόζονται τα άρθρα 162 έως 179 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α' 222). Συναφώς, με τις διατάξεις του άρθρου 26 αντιμετωπίζεται το ζήτημα της επίλυσης προβλημάτων που ανακύπτουν κατά την οργάνωση του προγράμματος των εναλλασσόμενων βαρδιών σε περιπτώσεις επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων που δεν είναι από τη φύση τους συνεχούς λειτουργίας, αλλά είναι δυνατόν να λειτουργούν κατά τις ημέρες Δευτέρα έως και Σάββατο, επί είκοσι τέσσερις (24) ώρες, με σύστημα εναλλασσόμενων βαρδιών, και στις οποίες οι εργαζόμενοι απασχολούνται σε πενθήμερη εβδομαδιαία εργασία, με το να καθίσταται επιτρεπτή η απασχόληση των εργαζομένων κατά την έκτη (6η) ημέρα της εβδομάδας, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, κατά τις οποίες η επιχείρηση παρουσιάζει απρόβλεπτα ιδιαίτερα αυξημένο φόρτο εργασίας. Επιπλέον, καθίσταται σαφές ότι η απασχόληση των εργαζομένων κατά την έκτη (6η) ημέρα της εβδομάδας αμείβεται προσαυξημένη κατά 40% και τελεί υπό την επιφύλαξη της τήρησης των χρονικών ορίων εργασίας των εργαζομένων, καθώς και της εφαρμογής των κανόνων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων, και ότι σε κάθε περίπτωση εφαρμόζονται τα άρθρα 162 έως 179 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. Ν. 5053/2023 (με επισήμανση αλλαγών) 63 80/2022, Α' 222) (Βλ. αιτιολογική έκθεση Ν. 5053/2021 επί των άρθρων 25 και 26). \

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του ν. 5053/2023, οι σχετικές διατάξεις των άρθρων 25 και 26 αφορούν σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις βιομηχανικού-βιοτεχνικού και εμπορικού χαρακτήρα, και όχι σε επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, όπως οι Δ.Ε.Υ.Α., για τις οποίες εφαρμοστέες τυγχάνουν οι ειδικότερες διατάξεις του άρθρου 41 του ν. 3979/2011.

#### IV. Επί του ερωτήματος

---

Ενόψει των ανωτέρω διατάξεων συνδυαστικώς ερμηνευόμενων και των γενικών αρχών ερμηνείας των κανόνων δικαίου, και σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του ν. 5053/2023, **συνάγεται ότι οι σχετικές διατάξεις των άρθρων 25 και 26 αφορούν σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις βιομηχανικού-βιοτεχνικού και εμπορικού χαρακτήρα, και όχι σε επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, όπως οι Δ.Ε.Υ.Α., για τις οποίες εφαρμοστέες τυγχάνουν οι ειδικότερες διατάξεις του άρθρου 41 του ν. 3979/2011.**

Πρέπει δε να διευκρινιστεί ότι ως προς το ζήτημα της αποζημίωσης της υπερωριακής απασχόλησης εργαζομένων των Δ.Ε.Υ.Α. εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 4354/2015.

**Αθήνα, 29-11-2023**

**Η γνωμοδοτούσα**

**Σβεtlάνα (Ζέτα) Ζυγούρη**

**ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ**  
**ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ**  
  
**ΖΕΤΑ Π. ΖΥΓΟΥΡΗ**  
Δικηγόρος  
ΜΑ Δημόσιο Δίκαιο- Δημόσιες Πολιτικές

ΑΘΗΝΑ (ΜΟΥΣΕΙΟ) - ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ 9-11  
Τ.Κ. 10682, τηλ. 2108259140-141  
email: pzygouris@gmail.com